

**UCHWAŁA NR XXXVI/261/21
RADY MIEJSKIEJ W BOJANOWIE**

z dnia 29 października 2021 r.

**w sprawie przyjęcia "Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo za lata
2018-2019"**

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo za lata 2018-2019" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bojanowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXVI/261/21
Rady Miejskiej w Bojanowie
z dnia 29 października 2021 r.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY
BOJANOWO ZA LATA 2018-2019**

BOJANOWO 2021

Zamawiający:

Gmina Bojanowo

Wykonawca:

Ekolog Sp. z o.o.

ul. Świętowidzka 6/4

61-058 Poznań

Kierownik zespołu:

mgr Jakub Smakulski

Autor opracowania:

mgr inż. Błażej Nowak

Spis treści

1.	Wstęp.....	5
1.1	Podstawa prawna wykonania raportu	5
1.2	Cel wykonania raportu	5
1.3	Okres jaki obejmuje raport	5
1.4	Źródła danych.....	5
2.	Cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo.....	5
3.	Podstawowe dane o gminie Bojanowo.....	7
3.1	Położenie geograficzne i podział administracyjny	7
3.2	Demografia.....	9
3.3	Infrastruktura	10
3.4	Gospodarka.....	12
3.5	Ukształtowanie powierzchni ziemi.....	13
3.6	Geologia	15
3.7	Klimat.....	15
3.8	Wody powierzchniowe i podziemne	16
3.9	Zasoby przyrodnicze	18
4.	Realizacja zadań w latach 2018-2019	22
4.1	Edukacja ekologiczna.....	23
4.2	Ochrona przyrody i krajobrazu.....	30
4.3	Gospodarka zasobami wodnymi.....	35
4.4	Ochrona powierzchni ziemi.....	41
4.5	Ochrona środowiska wodnego	45
4.6	Gospodarka odpadami	49
4.7	Ochrona powietrza	53
4.8	Ochrona przed hałasem	57
4.9	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	60
4.10	Zapobieganie poważnym awariom.....	63
5.	Podsumowanie.....	67

Tabela 1. Wykaz stosowanych skrótów

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
JCWP	Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWpd	Jednolite Części Wód Podziemnych
KZGRL	Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego
OChK	Obszar Chronionego Krajobrazu
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PM10	Pył zawieszony o granulacji do 10 µm
PM2,5	Pył zawieszony o granulacji do 2,5 µm
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WODR	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna wykonania raportu

Konieczność sporządzenia raportu z realizacji Programu ochrony środowiska wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.)

1.2 Cel wykonania raportu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 2001 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.), z wykonania programów ochrony środowiska, co dwa lata sporządza się raporty.

Przygotowanie niniejszego Raportu ma na celu zebranie w jednym dokumencie danych, które będą stanowiły podstawę do oceny stanu realizacji celów wynikających z programu ochrony środowiska.

1.3 Okres jaki obejmuje raport

Okres za jaki sporządzany jest raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku, obejmuje lata 2018-2019.

1.4 Źródła danych

Dane dotyczące realizacji poszczególnych zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku pozyskano poprzez ankietyzację jednostek wyznaczonych jako wdrażające poszczególne zadania w danym roku. Ankietyzacji poddano 14 jednostek. Uzyskano łącznie 8 odpowiedzi, co stanowi 57%.

Na podstawie otrzymanych odpowiedzi oraz danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych udostępnionych przez Urząd Gminy Bojanowo oraz Starostwo Powiatowe w Rawiczu, sporządzono Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo za lata 2018-2019.

2. Cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo

Podstawowym celem sporządzenia *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo* było efektywne zarządzanie ochroną środowiska zgodnie z polityką ochrony środowiska. Dokument stanowił podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem, spajając wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody. Program ochrony środowiska określa przede wszystkim zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W *Programie* wyznaczono cele ochrony środowiska w ramach następujących obszarów interwencji:

1. Edukacja ekologiczna: Cel – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

2. Ochrona przyrody i krajobrazu: Cel - Ochrona przyrody i wzrost różnorodności biologicznej.
3. Gospodarka zasobami wodnymi: Cel - Zabezpieczenie zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w odpowiedniej ilości i dobrej jakości.
4. Ochrona powierzchni ziemi: Cel - Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją.
5. Ochrona środowiska wodnego: Cel - Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych.
6. Gospodarka odpadami: Cel - Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania.
7. Ochrona powietrza: Cel - Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.
8. Ochrona przed hałasem: Cel - Zapewnienie dobrego klimatu akustycznego.
9. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym: Cel - Ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych na środowisko i zdrowie ludzi.
10. Zapobieganie poważnym awariom: Cel - Zmniejszanie skutków ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

3. Podstawowe dane o gminie Bojanowo

3.1 Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Bojanowo położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie rawickim. Powierzchnia gminy wynosi 123,5 km². Liczba ludności gminy według stanu na 30 czerwca 2020 r. wynosiła 8 730 osób.

Na północy gmina Bojanowo graniczy z gminą Rydzyna i gminą Poniec. Zachodnią granicę współdzieli z gminą Miejska Górka. Od południa sąsiaduje z gminami Rawicz i Wąsosz, a od zachodu z gminą Góra.

W granicach gminy znajdują się miejscowości: Czechnów, Gierłachowo, Giżyn, Golina Wielka, Gościejewice, Golinka, Gołaszyn, Karolewo, Kawcze, Pakówka, Parłowice, Potrzebowo, Sowiny, Sułów Mały, Szemzdrowo, Tarchalin, Trzebosz Wydartowo Pierwsze, Wydartowo Drugie i Zaborowice.

Rysunek 1. Położenie gminy Bojanowo na tle województwa wielkopolskiego.

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Miejscowości gminy Bojanowo.

Źródło: opracowanie własne

3.2 Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, liczba ludności gminy Bojanowo w ciągu ostatnich lat znajdowała się na poziomie ponad 8,5 tys. mieszkańców. W stosunku do roku 2017, w latach 2017 – 2018 zanotowano spadek liczby mieszkańców, przy jednostajnym spadku liczby mężczyzn i kobiet zamieszkujących gminę.

Tabela 2. Liczba ludności gminy Bojanowo w latach 2017-2019.

Rok	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba mieszkańców ogółem
2017	4 393	4 430	8 823
2018	4 360	4 400	8 760
2019	4 324	4 392	8 716

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Zgodnie z najaktualniejszymi danymi otrzymanymi z urzędu gminy na dzień 26.09.2020 r. największą miejscowością gminy jest Bojanowo, liczące 2875 mieszkańców. Stanowi to ok. 30%

mieszkańców całej gminy. Miejscowością liczącą najmniej mieszkańców jest Potrzebowo z 43 mieszkańcami. Stanowi to zaledwie 0,5% ludności gminy. Przyrost naturalny dla gminy Bojanowo jest ujemny, choć nie charakteryzuje się tendencją spadkową, ani wzrostową, lecz fluktuacjami rocznymi.

Tabela 3. Stan ludności poszczególnych miejscowości w gminie Bojanowo.

Miejscowość	Liczba ludności (2020)	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
Bojanowo	2875	1493	1382
Czechnów	233	109	124
Gierłachowo	97	41	56
Giżyn	233	113	120
Golina Wielka	750	397	353
Golinka	188	89	99
Gołaszyn	1128	571	557
Gościejewice	433	208	225
Karolewo	83	38	45
Kawcze	508	262	246
Pakówka	307	102	205
Parłowice	73	38	35
Potrzebowo	43	21	22
Sowiny	312	150	162
Sulów Mały	78	39	39
Szemzdrowo	86	35	51
Tarchalin	197	103	94
Trzebosz	345	185	160
Wydartowo Drugie	54	24	30
Wydartowo Pierwsze	164	78	86
Zaborowice	482	249	233
Liczba ogółem	8669	4345	4324

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Bojanowie

3.3 Infrastruktura

Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

Według danych otrzymanych z gminy, 99% ludności w gminie Bojanowo korzysta z wodociągów. Średnie zużycie wody na mieszkańca wynosi 27,4 l. Sieć wodociągowa na terenie gminy ma długość równą 48,4 km. W gminie są 1653 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, a ogólny stan techniczny sieci wodociągowej określa się jako dobry.

Rysunek 3. Sieć wodociągowa na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019

Rok	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]
2017	48,2	1 637	259,8	8 293	29,4
2018	48,4	1 647	230,7	8 252	26,3
2019	48,4	1 653	238,8	8 253	27,4

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Sieć kanalizacyjna

Nie wszystkie miejscowości w gminie Bojanowo posiadają kanalizację sanitarną. Brak kanalizacji sanitarnej w Parłowicach, Szemzdrowie, Sułowie Małym, Pakówce (tutaj tylko DPS Pakówka posiada kanalizację), Wydartowie Drugim. Do wspomnianych miejscowości doprowadzenie sieci kanalizacji sanitarnej nie jest uzasadnione ekonomicznie i dotowane są tam przydomowe oczyszczalnie ścieków. Długość sieci kanalizacyjnej w gminie Bojanowo wynosi 75,6 km. Korzystają z niej 7 266 osoby, a jej stan techniczny określa się jako dobry.

Rysunek 4. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019

Rok	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszk. [szt.]	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
2017	75,5	1 545	232,3	7 276
2018	75,6	1 565	246,9	7 262
2019	75,6	1 572	246,0	7 266

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Zaopatrzenie w gaz ziemny

Sieć gazownicza na obszarze gminy Bojanowo w latach 2017-2019 wynosiła 36 940 m. Długość czynnej sieci rozdzielczej pozostała na niezmiennym poziomie i wynosi 24 393 m. Liczba czynnych przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych stopniowo wzrasta i wynosiła w 2019 r. 780 sztuk. Z gazu ziemnego korzysta obecnie 3 376 osób.

Rysunek 5. Sieć gazowa na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019.

Wyszczególnienie	Jednostka	Rok		
		2017	2018	2019
Długość czynnej sieci ogółem	m	36 940	36 940	36 940
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	12 547	12 547	12 547
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	24 393	24 393	24 393
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	759	767	780
Odbiory gazu	Gosp. domowe	1 097	1 112	1 125
Ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	3 354	3 362	3 376

Zródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Charakterystyka zaopatrzenia w energię cieplną

Gmina Bojanowo nie posiada większej sieci ciepłowniczej zaopatrującej budownictwo mieszkaniowe i budynki użyteczności publicznej w energię cieplną. Na terenie gminy nie działają zakłady produkujące ciepło ani jednostki zajmujące się jego dystrybucją, istnieje tylko 5 większych kotłowni zaopatrujących w ciepło okoliczne budynki (takie jak np. bloki mieszkalne).

3.4 Gospodarka

Na terenie gminy Bojanowo w 2017 roku funkcjonowało 650 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Liczba podmiotów do 2019 r. wzrosła o 41. W latach 2018-2019 spadła liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, spółdzielni oraz spółek handlowych. Wzrosła natomiast liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, która wynosi obecnie 507.

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2017-2019.

Rok	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ogółem	Spółki handlowe		Spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		Razem	Z udziałem kapitału zagranicznego			
2017	650	41	10	13	30	458
2018	667	37	7	9	30	481
2019	691	36	8	8	30	507

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

W latach 2017-2019 gmina Bojanowo charakteryzowała się znaczącym spadkiem udziału osób bezrobotnych, zarejestrowanych w łącznej liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Stopa bezrobocia wynosi obecnie 3,2 % i ma tendencję malejącą. Więcej osób bezrobotnych w gminie to kobiety.

Tabela 5. Bezrobocie w gminie Bojanowo.

Rok	Liczba bezrobotnych	Kobiety	Mężczyźni	Do 25 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Stopa bezrobocia
2017	250	145	105	37	79	146	4,4
2018	186	118	68	21	45	102	3,5
2019	158	93	65	24	34	77	3,2

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

3.5 Ukształtowanie powierzchni ziemi

Obszar gminy Bojanowo, zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym położony jest w granicach trzech mezoregionów fizycznogeograficznych:

-Wysoczyzna Leszczyńska (318.11) - dominują tu krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate, z niewielkimi powierzchniami krajobrazów peryglacialnych równinnych i falistych. Znacznie mniej jest krajobrazów zalewowych den dolin – akumulacyjnych, oraz tarasów nad zalewowych – akumulacyjnych. Obszar mezoregionu to tereny, które w większości były w zasięgu zlodowacenia

Wisły. Powierzchnię budują plejstoceny utworów geologicznych zlodowacenia północnopolskiego, głównie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe, miejscami w morenach czołowych, zajmujące ponad połowę obszaru mezoregionu. Dość często, w rozproszeniu, występują piaski i żwiry sandrowe, a w dolinach rzek i obniżeniach jeziornych – piaski, żwiry i mułki rzeczne.

- **Wysoczyzna Kaliska (318.12)** – obszar ten charakteryzuje się wyraźnym zróżnicowaniem morfologicznym. Rzędne terenu w obrębie doliny Prosnicy wynoszą 105-120 m n.p.m. Wyróżniamy tutaj 4 poziomy terasowe (zalewowa, terasa z oscylacji gnieźnieńskiej, terasa z fazy poznańskiej i terasa z fazy leszczyńskiej). W wielu miejscach wyższe terasy są wyerodowane, a całą szerokość doliny zajmuje terasa zalewowa. Koryto rzeki wyraźnie meandruje rozcinając fragment wysoczyzny o dojrzałej, denudacyjnej rzeźbie, ukształtowanej podczas zlodowacenia środkowopolskiego.

- **Kotlina Żmigrodzka (318.33)** - mezoregion jest rozległym obniżeniem utworzonym w starszym plejstocenie jako misa końcowa warciańskiego zlodowacenia, które od południa ogranicza łuk glaciotektonicznie spiętrzonych wzgórz. Na dnie kotliny występują osady glacialne, fluwioglacjalne i aluwialne. Przez środek regionu przebiega zabagniona, równoleżnikowa dolina Baryczy. Piaski Kotliny Żmigrodzkiej porastają głównie ubogie bory sosnowe.

Rysunek 6. Gmina Bojanowo na tle mezoregionów fizjograficznych.

Źródło: Opracowanie własne

3.6 Geologia

Obszar gminy Bojanowo położony jest na Monoklinie Przedsudeckiej. Głębsze podłoże stanowią utwory permsko – mezozoiczne przykryte utworami mioceńskimi i plioceńskimi. Osady czwartorzędowe to utwory plejstoceniowe zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego, a także holoceniowe. Osady plejstoceniowe to: piaski i żwiry wodnolodowcowe; piaski, piaski i żwiry, żwiry i marzy rzeczne terasów akumulacyjnych i nadzalewowych oraz gliny zwałowe. Na przełomie plejstocenu i holocenu na osadach wodnolodowcowych i rzecznych tworzyły się wydmy.

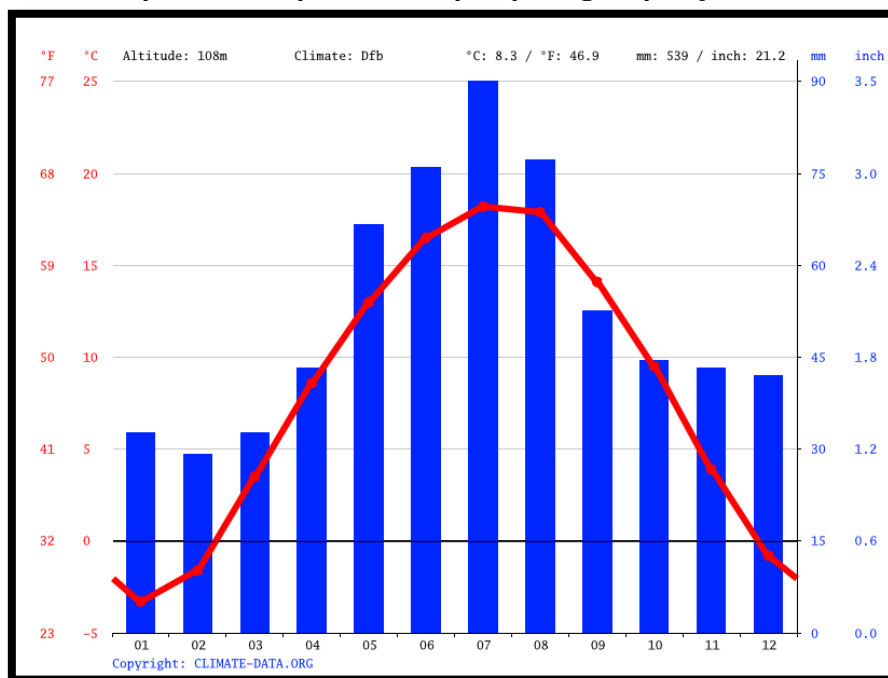
Utwory holoceniowe to piaski, mułki i żwiry i mułki rzeczne oraz torfy, namuły, których występowanie związane jest z dolinami cieków.

3.7 Klimat

Na podstawie regionalizacji klimatycznej Polski wg Okołowicza, gmina Bojanowo znajduje się w obrębie Regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar przewagi wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze niż średnie w Polsce. Wiosna jest wczesna i ciepła, lato długie, a zima łagodna i krótka z nietrwałą pokrywą śnieżną (ok. 58 dni). Długość okresu wegetacyjnego wynosi 220 dni. Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi od 8,0 do 8,2 stopni Celsjusza, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) od 17 stopni Celsjusza do 18, a średnia temperatura stycznia od -3 do -2,8 stopni Celsjusza.

Opady kształtują się nieco poniżej średniej krajowej. Maksimum opadów przypada w maju i sierpniu, a najniższe sumy przypadają na miesiące zimowe (styczeń). Roczna suma opadów wynosi około 550 mm. Stopień zachmurzenia w ośmiostopniowej skali wynosi 5,4.

Rysunek 7. Wykres klimatyczny dla gminy Bojanowo.

Źródło: climate-data.org

3.8 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

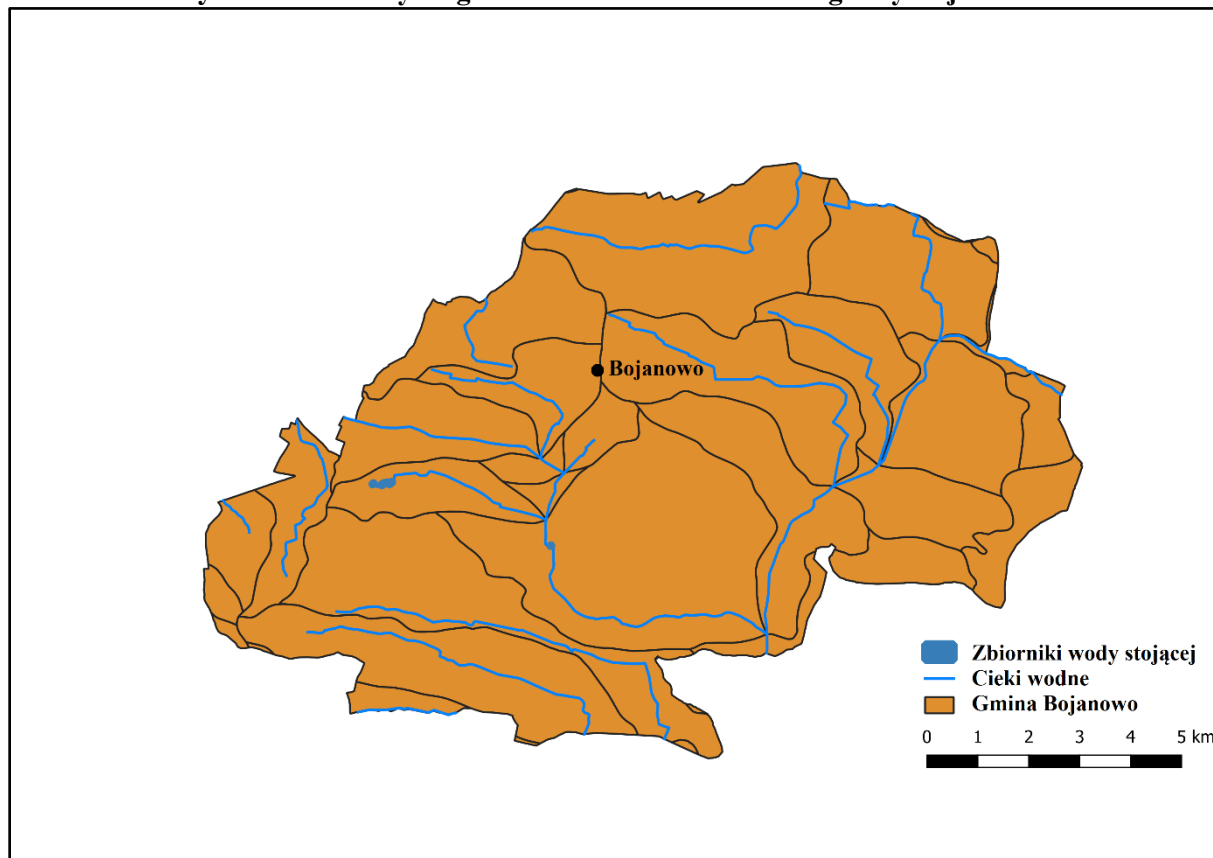
Obszar gminy Bojanowo należy do dorzecza Odry. Jednolita Część Wód Powierzchniowych na terenie gminy to:

- RW60001714689 – Masłówka,
- RW600017148549 - Rów Polski od źródła do Rowu Kaczkowskiego,
- RW60001714869 – Śląski Rów.

Poza tym, obszar gminy poprzecinany jest licznymi sztucznymi kanałami i rowami melioracyjnymi, odpowiedzialnymi za odwodnienia terenów uprawnych.

Na terenie gminy nie występują naturalne zbiorniki wodne. Jedyne obiekty z wodą stojącą to oczka wodne w wyrobiskach poeksploatacyjnych.

Rysunek 8. Sieć hydrograficzna i zlewnie na terenie gminy Bojanowo.

Źródło: opracowanie własne

Wody podziemne

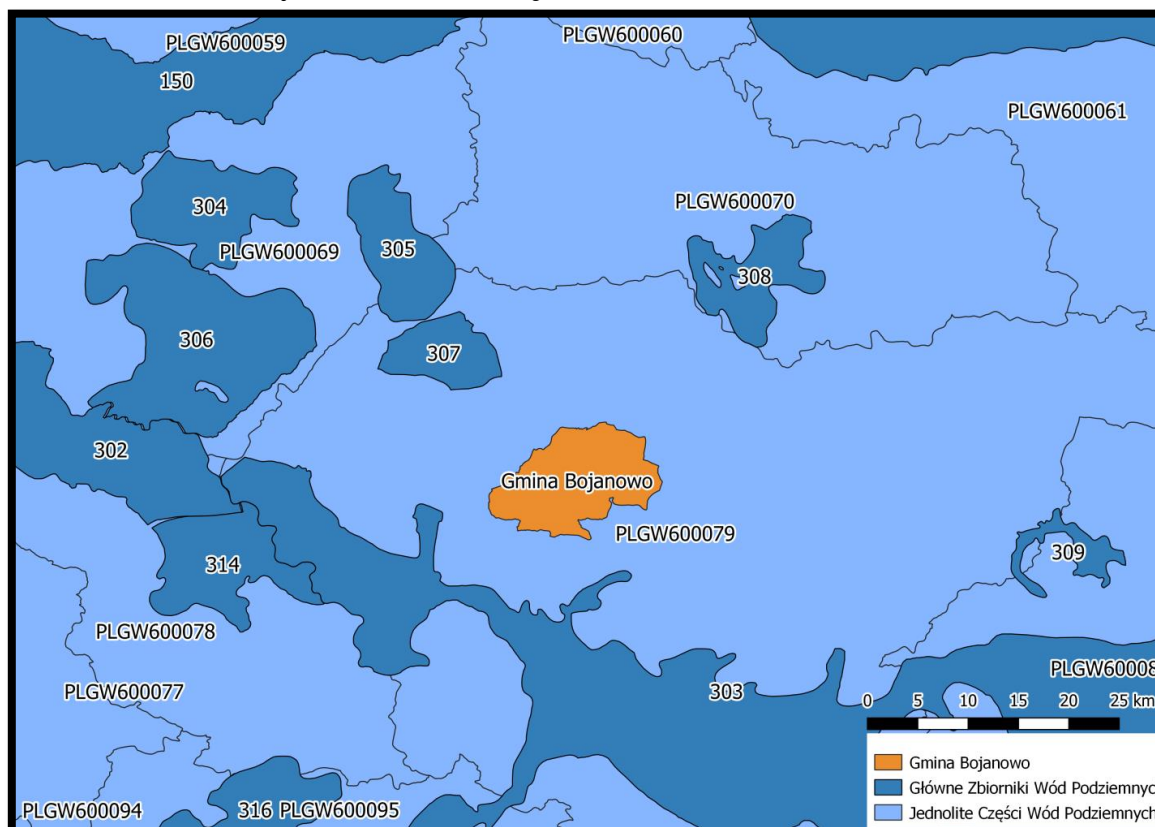
Gmina Bojanowo nie jest zlokalizowana na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Najbliższy GZWP jest zlokalizowany ok. 6 km na południowy zachód od granicy gminy. Jest to GZWP nr 303 Pradolina Barycz-Głogów.

Gmina Bojanowo położona jest w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd PLGW600079. System krążenia wód podziemnych na terenie jednostki jest wielostopniowy. Głównym źródłem zasilania jest infiltracja opadów atmosferycznych. Struktury czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio lub poprzez utwory słabo przepuszczalne w skali lokalnej. Krążenie wód w tym piętrze jest stosunkowo szybkie ze względu na duże spadki zwierciadła wód podziemnych. Nieco inaczej przebiega proces krążenia wód podziemnych w utworach wodonośnych neogenu. Cechą tego piętra jest ograniczona więź hydrauliczna pomiędzy poszczególnymi warstwami ponieważ nie posiadają większego rozprzestrzenia, często tworzą izolowane warstwy i soczewy. Zasilanie następuje drogą przesączania z nadległych poziomów czwartorzędowych lub bezpośrednio przez infiltrację opadów przez nadkład gliniasto-ilasty. Odpływ wód podziemnych, zarówno piętra czwartorzędowego jak i miocénskiego, wymuszony jest drenującym charakterem doliny Odry i Baryczy oraz jej dopływów.

Stan wód JCWPd PLGW600079 na 2016 r.:

- ilościowy: dobry
- chemiczny: dobry
- ogólna ocena stanu JCWPd: dobry
- ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrażona

Rysunek 9. Gmina Bojanowo na tle JCWPd i GZWP.

Źródło: opracowanie własne

3.9 Zasoby przyrodnicze

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. 2020 poz. 55) formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,

- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Bojanowo jedynymi formami przyrody objętymi ochroną prawną są obszar chronionego krajobrazu oraz pomniki przyrody. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie gminy Bojanowo wynosi 927,2 ha, co stanowi zaledwie 7,5% powierzchni gminy.

Obszar Chronionego krajobrazu Krzywińsko – Osiecki wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna – Góra

Obszar został powołany w drodze rozporządzenia nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 1 sierpnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego. Niewielki fragment tego obszaru zajmuje północno – zachodnia część gminy Bojanowo. Obszar wyznaczono w celu zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych dla turystyki.

Obszar ten połączony jest z OChK „Dolina Baryczy” znajdującym się w terenie województwa wielkopolskiego i dolnośląskiego stanowiącym wartościowe krajobrazowo i przyrodniczo terenu o zróżnicowanych ekosystemach, które mogą stanowić funkcję korytarzy ekologicznych.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Bojanowo znajduje się 9 pomników przyrody:

- Drzewo - dąb szypułkowy *Quercus robur*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.2676
- Drzewo – dąb szypułkowy *Quercus robur*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10176
- Drzewo – dąb szypułkowy *Quercus robur*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10177
- Grupa drzew, Park o powierzchni 3,12 ha, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10352
- Aleja – aleja z 32 platanami klonolistnymi *Platanus xhispanica*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10353
- Grupa drzew, 4 dęby szypułkowe *Quercus robur*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10354
- Grupa drzew, 12 dębów szypułkowych *Quercus robur*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10355
- Aleja, dęby szypułkowe *Quercus robur*, Kod: PL.ZIPOP.1393.PP.3022013.10356
- Drzewo – wiąz szypułkowy *Ulmus laevis*.

Lasy

Lasy na terenie gminy Bojanowo, pod kątem regionalizacji przyrodniczo-leśnej, należą do krainy Wielkopolsko-Pomorskiej. Obszary leśne w granicach powiatu zarządzane są przez 3

nadleśnictwa: Góra Śląska, Karczma Borowa oraz Piaski, wchodzące w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, powierzchnia lasów w gminie Bojanowo w 2019 roku uległa nieznacznemu powiększeniu względem roku 2017. Łączna powierzchnia leśna lasów wynosiła 2 335,22 ha, co stanowi 18,5% powierzchni gminy.

Tabela 6. Struktura własnościowa lasów na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019.

Rok	Powierzchnia lasów [ha]	Lesistość [%]	Grunty leśne publiczne ogółem [ha]	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa [ha]	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych [ha]	Grunty leśne prywatne [ha]
2017	2 336,06	18,5	2 192,12	2 179,38	2 139,14	143,94
2018	2 336,06	18,5	2 192,12	2 179,38	2 139,14	143,94
2019	2 335,22	18,5	2 191,28	2 178,54	2 138,30	143,94

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Zieleń urządzona

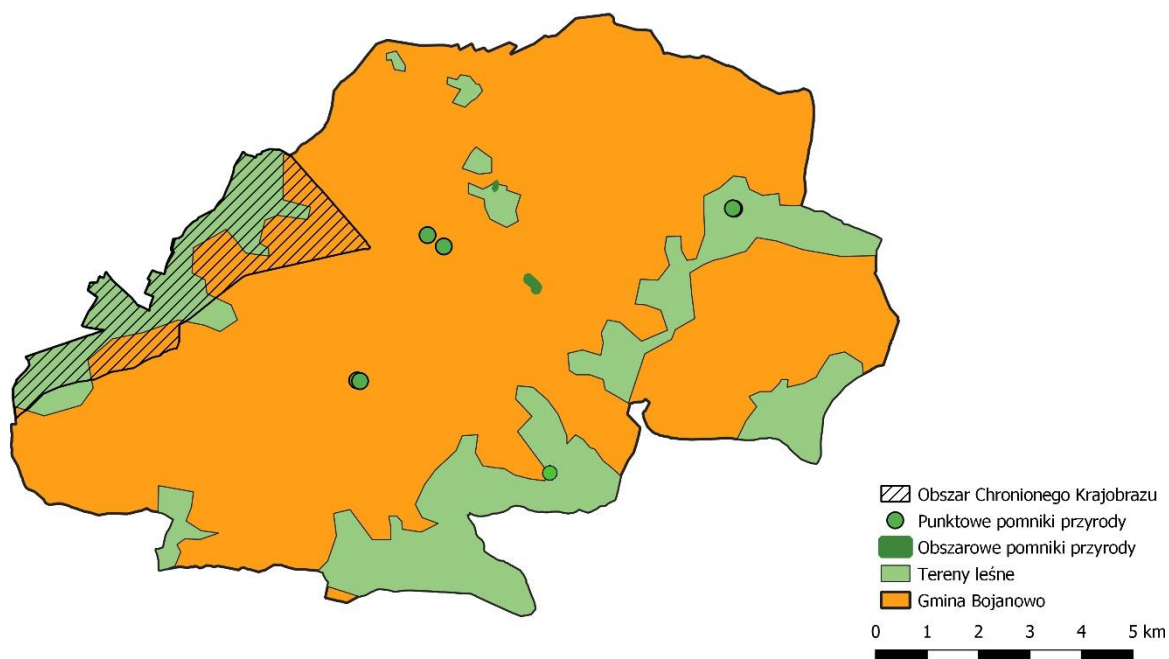
W latach 2017-2019 w gminie Bojanowo udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w ogólnej powierzchni gminy wzrósł o 0,1 punktu procentowego i obecnie wynosi on 0,2% powierzchni gminy. Spowodowane to było istotnym wzrostem powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej, która od 2017 wzrosła o 14,04 ha.

Tabela 7. Zieleń urządzona na terenie gminy Bojanowo.

Rok	Parki spacerowo – wypoczynkowe	Zieleńce		Zieleń uliczna	Tereny zieleni osiedlowej	Cmentarze	
	ha	szt.	ha	ha	ha	szt.	ha
2017	14,62	16	13,7	0,1	0,92	1	2,0
2018	27,74	16	13,7	0,1	14,04	1	2,0
2019	27,74	16	13,7	0,1	14,04	1	2,0

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Rysunek 10. Formy ochrony przyrody i obszary leśne w gminie Bojanowo.

Źródło: opracowanie własne

4. Realizacja zadań w latach 2018-2019

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020, wyznaczono 48 zadań, które miały być realizowane w okresie obowiązywania programu dla realizacji celów ochrony środowiskach, sformułowanych w 10 obszarach interwencji:

- Edukacja ekologiczna,
- Ochrona przyrody i krajobrazu,
- Gospodarka zasobami wodnymi,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona środowiska wodnego,
- Gospodarka odpadami,
- Ochrona powietrza,
- Ochrona przed hałasem,
- Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- Zapobieganie poważnym awariom.

Spośród wspomnianych powyżej 48 zadań, 13 stanowiły zadania własne Gminy Bojanowo. Pozostałą część stanowiły zadania monitorowane, realizowane przez inne jednostki samodzielnie lub we współpracy z Gminą Bojanowo.

Dane dotyczące realizacji poszczególnych zadań wyznaczonych w Programie za 2018 i 2019 pozyskano poprzez ankietyzację jednostek wyznaczonych jako wdrażające poszczególne zadania w danym roku. Ankiety wysłano łącznie do 11 jednostek.

4.1 Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna to wszelkie działania, które zmierzają do kształtowania właściwej postawy społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków. Zobowiązania do prowadzenia edukacji ekologicznej określa ustawa Prawo ochrony środowiska. Ustanawia ona obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska w programach kształcenia ogólnego we wszystkich typach szkół. Obowiązek popularyzacji ochrony środowiska adresowany jest również do wszystkich środków masowego przekazu. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. również wskazuje na konieczność edukacji w zakresie ochrony przyrody.

Główny cel z zakresu edukacji ekologicznej przyjęty przez gminę Bojanowo to podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Tabela 8. Realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Prowadzenie i wspieranie działań z zakresu edukacji ekologicznej (konkursy, wystawy, szkolenia, itp.) podejmowanych przez różne instytucje i organizacje	gmina	-	-	Zadanie zrealizowane
		powiat	<ul style="list-style-type: none"> • Dotacje dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego Oddział Rawicz; • Dotacja zgodnie z Uchwałą Nr 125/826/18 dla MUKS SZOK Bojanowo; • Zakup usług wykonania gadżetów promocyjnych ulotek na temat niskiej emisji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotacje dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego Oddział Rawicz; • Dotacja zgodnie z Uchwałą Nr 11/86/19 dla MUKS SZOK Bojanowo; • Organizacja rajdu rowerowego „Dla lasu, dla ludzi” mająca na celu popularyzację. 	
		ośrodki doradztwa rolniczego	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja pokazu „smacznie, zdrowo, wartościowo”; • Organizacja prezentacji plantacji roślin uprawnych prowadzonych według zasad integrowanej ochrony roślin; • Organizacja wojewódzkiego etapu Konkursu na najlepsze gospodarstwo ekologiczne, w którym mogą brać udział gospodarstwa ekologiczne również z gminy Bojanowo. 		Zadanie zrealizowane
		Nadleśnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem; • Spotkania z leśnikiem w szkołach; 		Zadanie zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
			<ul style="list-style-type: none"> Spotkania edukacyjne z leśnikami poza szkołą; Konkursy leśne; Akcje imprezy okolicznościowe. 		
		Organizacje pozarządowe	-	-	
2.	Umożliwienie powszechnego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie	gmina	Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie		Zadanie zrealizowane
3.	Zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do wszystkich dokumentów programowych o charakterze strategicznym i przeprowadzenia oceny ich oddziaływania na środowisko	gmina	-		Zadanie realizowane w sposób ciągły
4.	Uwzględnianie w gminnych dokumentach planistycznych (studium	gmina	W latach 2018-2019 nie sporządzono żadnych dokumentów planistycznych.		Brak możliwości realizacji zadania

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
	uwarunkowań ..., miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) wyników monitoringu środowiska oraz wymagań ochrony środowiska wynikających z przepisów prawa.				
5.	Uwzględnianie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych	gmina	Gmina uwzględni kryteria ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.		Zadanie realizowane w sposób ciągły
6.	Współpraca samorządów wszystkich szczebli z mediami lokalnymi i regionalnymi dotyczących popularyzacji działań na rzecz ochrony środowiska	gmina	<ul style="list-style-type: none"> • prace porządkowe w lesie i w pobliżu szkoły, a w szczególności udział w akcji „Sprzątanie Świata”; • rajdy rowerowe, spacerzy z kijkami po zdrowie ; • spektakle bajkowe dla dzieci: „Jak Maja i Gucio zakładali na polanie bibliotekę” – niezaśmiecanie lasów, roślinność i leśne zwierzęta; „O 	<ul style="list-style-type: none"> • prace porządkowe w lesie i w pobliżu szkoły, a w szczególności udział w akcji „Sprzątanie Świata”; • obchody Światowego Dnia Ziemi pod hasłem: „Chrońmy przyrodę lokalnie, korzystamy globalnie”; • opracowanie referatów 	Zadanie zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
			wielkiej mocy owoców i warzyw” – zdrowe odżywianie, ekologia upraw	<p>tematycznych dotyczących stanu środowiska i jego ochrony: „Jak dbam o środowisko w gospodarstwie domowym?”, „Formy ochrony przyrody w Polsce w najbliższej okolicy”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie szkolnych konkursów (plastyczny, konkurs wiedzy); prezentacje multimedialne na tematy przyrodnicze; • organizacja dwóch spektakli teatralnych o tematyce dotyczącej czystego powietrza i segregacji śmieci; • rajdy rowerowe, spacerzy z kijkami po zdrowie. 	
7.	Monitoring, ocena i aktualizacja programów ochrony środowiska	gmina	Gmina wykonuje raporty z wykonywania zadań Programu Ochrony Środowiska		Zadanie zrealizowane

Edukacja ekologiczna - podsumowanie

W obszarze edukacji ekologicznej na terenie Gminy Bojanowo w latach 2018-2019 wykonano 6 na 7 możliwych zadań. Według danych zebranych z instytucji odpowiedzialnych za poszczególne zadania przeznaczona na to łączna kwota wynosiła ok. 11 338 zł. Zasadniczą część ogólnej kwoty stanowiły środki przeznaczone z powiatu, a dotyczące dofinansowań dla Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego z oddziałem w Rawiczu oraz klubu MUKS SZOK Bojanowo. Inne znaczne środki przeznaczone przez starostwo powiatowe na rzecz propagowania edukacji ekologicznej dotyczyły zakupu usług wykonania ulotek dot. niskiej emisji oraz przewozu uczniów na „Konferencję dla klimatu Zrównoważony rozwój”.

Jednym z realizatorów zadań było również Nadleśnictwo Piaski, które w ramach działalności jednostki organizowało liczne spotkania edukacyjne, lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem po okolicy.

Edukacja ekologiczna prowadzona przez gminę dotyczyła głównie wspierania prac porządkowych prowadzonych w lesie i w pobliżu szkoły, w szczególności wsparcie akcji „Sprzątanie świata”. Gmina organizowała również rajdy rowerowe oraz spacer, propagujące zdrowy styl życia. Inne działania dotyczyły opracowania referatów dotyczących stanu środowiska i jego ochrony. Ilość przeprowadzonych akcji przez gminę w latach 2018-2019 szacuje się na 10. W tym czasie zostało przeszkolonych ok. 400 osób, głównie dzieci z 3 szkół podstawowych oraz z 2 przedszkoli.

4.2 Ochrona przyrody i krajobrazu

Ochrona przyrody realizowana jest na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2020 poz. 55). Ochrona przyrody, w jej rozumieniu polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody. Rola elementów kształtujących system przyrodniczy polega na zapewnieniu prawidłowych warunków funkcjonowania przyrody na terenie gminy, oraz powiązaniu jego systemu przyrodniczego z otoczeniem. Do elementów kształtujących system przyrodniczy gminy zaliczono obszary objęte ochroną prawną, obszary leśne i inne tereny zadrzewione, ciągi dolinne cieków z kompleksami łąk oraz ciągi zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i wzdłuż cieków pełniące funkcję uzupełniających łączników ekologicznych. Obszary leśne spełniają wiele ważnych funkcji; decydują o klimatyczno-zdrowotnych warunkach życia ludzi, wpływają na kształtowanie jakości środowiska przyrodniczego, wpływają na estetykę krajobrazu, spełniają rolę obszarów retencji zasobów wodnych, zapewniają warunki egzystencji różnorodnym gatunkom roślin i zwierząt oraz są źródłem drewna i innych produktów.

Głównym celem z zakresu ochrony i przyrody przyjęty przez gminę Bojanowo to ochrona przyrody i wzrost różnorodności biologicznej.

Tabela 9. Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Zachowanie i rewitalizacja charakterystycznego dla regionu krajobrazu wiejskiego z właściwą dla niego naturalną bioróżnorodnością	gmina	<ul style="list-style-type: none"> • Sezonowe mycie ulic miasta Bojanowa na odcinku 5,77 km; • Prace związane z wykaszaniem poboczy dróg; 	<ul style="list-style-type: none"> • Sezonowe mycie ulic miasta Bojanowa na odcinku 9 km • Prace związane z wykaszaniem poboczy dróg; 	Zadanie zrealizowane
2.	Powiększanie powierzchni leśnej poprzez zalesianie gruntów porolnych i nieprzydatnych rolniczo (bez zajmowania cennych ekosystemów nieleśnych)	gmina	-	-	Zadanie niezrealizowane
		nadleśnictwa	-	-	
3.	Odbudowa istniejącej zieleni, w tym parków wiejskich, a także uzupełnienie o nowe obszary, dobrze powiązane funkcjonalnie	gmina	-	-	Zadanie niezrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
	i krajobrazowo z otoczeniem				
4.	Rozwój terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych	gmina	Regularne prace porządkowe i konserwacyjne w parkach, na skwerach i placach zabaw		Zadanie zrealizowane
5.	Utrzymanie istniejących oraz tworzenie nowych zadrzewień przydrożnych i śródpolnych	gmina	Zabiegi pielęgnacyjne na zieleni		Zadanie zrealizowane
6.	Prowadzenie remontów i inwestycji uwzględniając potrzeby gatunków zwierząt towarzyszących człowiekowi (m.in. ochrona jerzyków, wróbli)	gmina	Obecny stan prawny nie pozwala na wpisywanie w treść pozwolenia na budowę informacji dot. np. okresu lęgowego		Brak możliwości realizacji zadań
		powiat			
7.	Rewaloryzacja, konserwacja i	gmina	-		Zadanie realizowane w

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
	utrzymywanie dóbr kultury materialnej pozostających w rejestrze i ewidencji zabytków	Służby konserwatora zabytków	Nadzorowanie i opiniowanie prawidłowości wykonywanych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych.		sposób ciągły

Ochrona przyrody i krajobrazu – podsumowanie:

W obszarze interwencji „Ochrona przyrody i krajobrazu” na terenie gminy Bojanowo w latach 2018-2019 wykonano 4 z 7 zaplanowanych zadań. Gmina kładła szczególny nacisk na zadania związane z zachowaniem charakterystycznego dla regionu krajobrazu wiejskiego, co wiązało się z regularnymi pracami porządkowymi i konserwacyjnymi na drogach gminnych, skwerach i parkach. Środki przeznaczone na ochronę krajobrazu przez władze gminy i Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bojanowie w latach 2018-2019 szacowane są na ok. 400 000 zł. Zabiegi pielęgnacyjne zieleni miejskiej polegały na systematycznym koszeniu trawników w parkach, na skwerach, placach zabaw i rynku. Ponadto zostały przycięte i uformowane korony drzew i żywopłotów oraz usunięte uschnięte gałęzie. Na terenie gminy wysadzano kwiaty w gazonach i na skwerach, odchwaszczano ręcznie i chemicznie tereny zielone. W gminie Bojanowo przeprowadzano również regularne wykaszanie poboczy i rowów przy drogach gminnych. Nadzór nad utrzymaniem dóbr kultury materialnej sprawowały służby konserwatora zabytków wykonujące swoje zadania w sposób ciągły.

W latach 2018-2019 nie zrealizowano zadań związanych z powiększeniem powierzchni leśnej poprzez zalesianie gruntów porolnych i nieprzydatnych rolniczo. Nie odbudowywano również istniejącej zieleni, w tym parków wiejskich. Nie jest to jednak zadanie priorytetowe, ponieważ powierzchnia lasów i terenów zielonych na terenie gminy jest na bezpiecznym, stabilnym poziomie.

4.3 Gospodarka zasobami wodnymi

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2020, poz. 310)) reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi, a także zapobieganie niekorzystnym zmianom naturalnych przepływów wody albo naturalnych poziomów zwierciadła wody. Gospodarka wodna i ochrona wód dotyczy cieków, rowów, oczek wodnych, stawów oraz ujęć wód podziemnych. Bardzo ważną rolę w stabilizacji stosunków wodnych odgrywa czasowe zatrzymywanie części wody na powierzchni (retencja powierzchniowa) lub w głębszych warstwach podłoża (retencja podziemna). Retencji sprzyja przepuszczalne podłoże, obecność obszarów o dużych zdolnościach retencyjnych (torfowe równiny dolinne), a także pokrycie szatą roślinną. Elementem sprzyjającym retencji jest stosunkowo bogata sieć hydrograficzna (retencja korytowa) oraz liczne stawy i oczka wodne.

Głównym celem w zakresie ochrony środowiska wodnego przyjętym przez gminę jest zabezpieczenie zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w odpowiedniej ilości i dobrej jakości.

Tabela 10. Realizacja zadań z zakresu gospodarki zasobami wodnymi.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Rozbudowa i modernizacja systemów ujmowania i dystrybucji wody	gmina	<p>„Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w miejscowości Gołaszyn”, w skład której wchodził następujący zakres rzeczowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolektory PCV D 200/5,9 mm – 149,0 m • sieć wodociągowa PCV D 160/4,7 mm – 158,0 m • sieć wodociągowa PCV D 90 mm – 6,0 m 	-	Zadanie zrealizowane
2.	Racjonalne korzystanie z zasobów wód podziemnych zapewniające równowagę pomiędzy poborem i zasilaniem, ograniczanie zużycia wód podziemnych do celów innych niż komunalne	gmina	-		Zadanie realizowane w sposób ciągły
3.	Zachowanie oraz odbudowa istniejących	gmina	-	Odmulenie zbiornika wody małej retencji – staw wiejski w	Zadanie zrealizowano

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
	zbiorników wodnych (stawów i oczek wodnych), wprowadzenie obudowy biologicznej brzegów cieków			<p>miejsowości Wydartowo Drugie, działka ewid. nr 413 obręb Golina Wielka”.</p> <p>Prace zostały wykonane w okresie od lipca do października 2019 r. i obejmowały swoim zakresem między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odmulenie zbiornika wodnego małej retencji – 0,090 ha, • mechaniczne karczowanie krzaków i podszyć – 0,039 ha • ustawienie studni rewizyjnej z kręgów betonowych o śr. 1000 mm – 1 szt. • wykonanie rurociągu przelewowego PCV DZ 200 mm – 27,10 m • dostawę i montaż 	

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
				balustrady ochronnej chodnikowej – 30 m	
4.	Ograniczenie szybkiego spływu wód opadowych i roztopowych poprzez ich zagospodarowanie na terenie nieruchomości (zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na terenach zurbanizowanych – odpowiednie zapisy w MPZP)	gmina	W latach 2018-2019 nie sporządzano żadnych dokumentów planistycznych		Brak możliwości realizacji zadania
5.	Prowadzenie prac konserwacyjnych i regulacyjnych oraz zabezpieczenie koryt rzek, cieków, rowów; zwiększenie retencji korytowej; modernizacja urządzeń melioracyjnych	gmina	Prace konserwacyjne na Rowie Trzeboszewskim		Zadanie zrealizowano
		Spółki wodne	-		
		WZMiUW/Wody Polskie	Prace związane z utrzymaniem koryta rzeki Masłówka, koszenie skarp, czyszczenie dna i koryta	Prace związane z utrzymaniem Rowu Trzeboszewskiego, koszenie skarp, czyszczenie dna i koryta	

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
6.	Rewaloryzacja, konserwacja i utrzymywanie dóbr kultury materialnej pozostających w rejestrze i ewidencji zabytków	gmina	-	Nadzorowanie i opiniowanie prawidłowości wykonywanych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych.	Zadanie realizowane w sposób ciągły
		Służby konserwatora zabytków			
7.	Zalesianie nieużytków i gruntów najslabszych	Właściciele gruntów	-		Zadanie realizowane w sposób ciągły
8.	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno – promocyjne	Gmina, powiat	-		Zadanie realizowane w sposób ciągły

Gospodarka zasobami wodnymi – podsumowanie

W obszarze interwencji „gospodarka zasobami wodnymi” na terenie gminy Bojanowo wykonano łącznie 3 zadania, a kolejne 4 są realizowane w sposób ciągły. Spośród 8 zadań, wykonano 7, na które przeznaczono kwotę ok. 250 000 zł. Prawidłowe wykonywanie zadań z tego zakresu w kolejnych latach przyczyni się do zdecydowanej poprawy stosunków hydrologicznych na omawianym obszarze. Niezbędna jest jednak do tego współpraca samorządu gminnego i powiatowego z właścicielami i zarządcami terenu, a także z instytucjami zajmującymi się gospodarowaniem wodami (PGW Wody Polskie).

Poprawa stanu hydrologicznego poprzez należyłą gospodarkę zasobami wodnymi może w dłuższej perspektywie złagodzić skutki niedoborów wody i susz, które coraz częściej będą się pojawiały w najbliższej przyszłości.

4.4 Ochrona powierzchni ziemi

Ochrona powierzchni ziemi polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości, poprzez: racjonalne gospodarowanie, zachowanie wartości przyrodniczych, zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania, ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania oraz doprowadzenie jakości gleby do wymaganych standardów, bądź utrzymanie tych standardów.

Główny cel z zakresu ochrony powierzchni ziemi przyjęty przez gminę Bojanowo to ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją.

Tabela 11. Realizacja zadań z zakresu ochrony powierzchni gleby.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Ochrona dobrych gleb przed zmianą użytkowania (konieczność uwzględnienia w studium i MPZP)	gmina	Brak planów zagospodarowania przestrzennego		Brak możliwości realizacji zadania
2.	Wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej (szkolenia, publikacje)	gmina	-	-	Zadanie zrealizowano
		WODR	WODR w Poznaniu organizował szkolenia w zakresie wdrażania zasad dobrej praktyki rolniczej; WODR w Poznaniu wydawał broszury dot. wdrażania zasad dobrej praktyki rolniczej		
3.	Wspieranie wdrożenia Programu Rolnośrodowiskowego – prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych	gmina	-	-	Zadanie realizowane w sposób ciągły
		WODR	WODR w Poznaniu prowadził w zakresie wdrożenia Programu Rolnośrodowiskowego poprzez doradztwo indywidualne		

4.	Ograniczenie szybkiego spływu wód opadowych i roztopowych poprzez ich zagospodarowanie na terenie nieruchomości	gmina	-		Zadanie niezrealizowane
5.	Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych oraz upraw	Właściciele gruntów	-	-	Zadanie realizowane w sposób ciągły
6.	Ochrona terenów udokumentowanych złóż kopalin przed niezgodnym z przeznaczeniem zagospodarowaniem (konieczność uwzględnienia w studium i MPZP)	gmina	Tereny udokumentowanych. złóż są tylko w części chronione. Nowe udokumentowania nie są uwzględnione w Studium, ponieważ Studium nie jest aktualizowane		Brak możliwości realizacji zadania
		Służby konserwatora zabytków	b.d.	b.d.	-
7.	Prowadzenie sukcesywnej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych przez użytkowników	gmina	-	-	Zadanie niezrealizowane

Ochrona powierzchni ziemi - podsumowanie

W ramach obszaru interwencji „ochrona powierzchni ziemi” w latach 2018-2019, gmina Bojanowo zrealizowała 1 zaplanowane działanie, a kolejne 2 są realizowane w sposób ciągły. Ważna jest w tym miejscu współpraca z Wielkopolskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, który to w sposób ciągły pomaga w działaniach edukacyjnych z zakresu rolnictwa ekologicznego.

Niemniej, w kolejnych latach istotne jest uzgodnienie zagadnień ochrony powierzchni ziemi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bojanowo, oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Pozwoli to na większą kontrolę gminy nad tym obszarem interwencji już na etapie planowania.

4.5 Ochrona środowiska wodnego

Ochrona wód na podstawie przepisów ustawy - Prawo wodne polega między innymi na unikaniu, eliminacji i ograniczaniu zanieczyszczenia wód, w szczególności zanieczyszczenia substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Na jakość środowiska wodnego ma wpływ gospodarka wodno-ściekowa, sposób gospodarowania odpadami oraz warunki retencyjne. Gmina Bojanowo od kilku lat realizuje Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych na terenie „aglomeracji” Bojanowo obejmującej terytorialnie całą gminę. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 r. z sieci kanalizacyjnej w gminie korzystało 83,1% mieszkańców.

Głównym celem w zakresie ochrony środowiska wodnego przyjętym przez gminę Bojanowo jest poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych.

Tabela 12. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska wodnego.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla terenów zabudowy nie objętej zbiorowymi systemami kanalizacyjnymi	gmina	Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie skanalizowanych – 8 000 zł	-	Zadanie zrealizowano
2.	Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniami obszarowymi)	gmina	Szacowanie zakresu i wysokości szkód w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej spowodowanych wystąpieniem niekorzystnego zjawiska atmosferycznego w postaci suszy		Zadanie zrealizowano
		powiat	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	-

		WODR	Organizacja szkoleń, w tym z tematyki „Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywy azotanowej i ramowej dyrektywy wodnej” Prowadzenie indywidualnego doradztwa oraz form masowych		
3.	Wspieranie budowy zbiorników na gnojowicę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych	gmina	-	=	Zadanie zrealizowano
		WODR	Organizacja szkoleń, w tym w zakresie zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych. Prowadzenie doradztwa indywidualnego.		
4.	Wdrażanie Programu rolno-środowiskowego na terenie gminy	gmina	-	-	Zadanie zrealizowano
		WODR	Prowadzenie doradztwa indywidualnego		Zadanie realizowane w sposób ciągły

Ochrona środowiska wodnego – podsumowanie

W ramach obszaru interwencji „Ochrona środowiska wodnego”, gmina Bojanowo w latach 2018-2019 zrealizowała wszystkie z założonych zadań. Najistotniejszym zadaniem z punktu widzenia ochrony środowiska na terenie gminy jest wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników na gnojowice w gospodarstwach rolnych, co pozwoli zapobiec niekontrolowanemu odprowadzaniu ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym w sposób znaczący może przyczynić się do ochrony środowiska wodnego na terenie gminy Bojanowo. Ważna jest również współpraca z Wielkopolskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, który poprzez ciągłe prowadzenie indywidualnego doradztwa wśród rolników, pomaga wypracować odpowiednią postawę proekologiczną, np. dzięki wdrażaniu Programu rolno-środowiskowego.

4.6 Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach, region gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje obszar sąsiadujących gmin, liczących łącznie przynajmniej 150 tys. mieszkańców. System oparty jest na funkcjonowaniu regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Gospodarka odpadami na terenie gminy Bojanowo jest realizowana poprzez Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego, w skład którego wchodzi 18 gmin z południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego.

Głównym celem gospodarki odpadami przyjętym przez gminę Bojanowo jest zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania.

Tabela 13. Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych (przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk)	Gmina	-	-	Zadanie niezrealizowane
2.	Kontrola działalności przedsiębiorców (operatorów) w zakresie zgodności z wydanymi zezwoleniami	Gmina	-	-	Zadanie realizowane w sposób ciągły
3.	Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Gmina, powiat, przedsiębiorcy	Gospodarka odpadami realizowana jest przez Komunalny Związek Gmin Rejonu Leszczyńskiego, w którym zrzeszona jest Gmina Bojanowo		Zadanie zrealizowano
4.	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z woj. planem gospodarki odpadami	Gmina	Gospodarka odpadami realizowana jest przez Komunalny Związek Gmin Rejonu Leszczyńskiego, w którym zrzeszona jest Gmina Bojanowo		Zadanie zrealizowano

5.	Eliminowanie tzw. szarej strefy w gospodarce odpadami, np. kontrole punktów złomu	Gmina, powiat, jednostki kontrolne	b.d.	b.d.	-
6.	Realizacja zadań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest określonych w programach krajowym, wojewódzkim i powiatowym	Gmina, powiat, przedsiębiorcy	W związku z realizacją programu likwidacji wyrobów budowlanych zawierających azbest przez powiat rawicki z udziałem środków NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, na terenie gminy Bojanowo w 2018 r. usunięto 52,841 Mg ww. wyrobów, za kwotę 18 204,77 zł	-	Zadanie zrealizowano

Gospodarka odpadami – podsumowanie:

W obszarze interwencji „Gospodarka odpadami” w latach 2018-2019, Gmina Bojanowo zrealizowała 4 z założonych zadań. Część zadań leży obecnie w gestii i kompetencjach Komunalnego Związku Gmin Rejonu Leszczyńskiego, który to związek prowadzi gospodarowanie odpadami na terenie 18 gmin z terenu południowej Wielkopolski. Dzięki polityce KZGRL, zapewniony jest sprawny przepływ strumieni odpadów. Bardzo istotne z punktu widzenia ochrony środowiska jest skuteczne realizowanie zadań z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest, które gmina Bojanowo prowadziła wspólnie z samorządem powiatu rawickiego. Ważne, aby zadania z tego zakresu były nadal rozwijane i finansowane w kolejnych latach, co pozwoli w sposób bezpieczny dla środowiska oraz zdrowia ludzi na wyeliminowanie nagromadzonych wyrobów azbestowych.

4.7 Ochrona powietrza

Ochrona powietrza polega na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń, ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszenia stężeń do dopuszczalnego poziomu lub utrzymania ich na poziomie dopuszczalnych wielkości. Dla celów oceny jakości powietrza, a także uchwalenia oraz realizacji programów jego ochrony, w całym kraju ustalone zostały strefy, które wyznaczono w oparciu o podział administracyjny państwa. Województwo wielkopolskie zostało objęte trzema strefami, którymi są aglomeracja poznańska – miasto Poznań w granicach administracyjnych, miasto Kalisz – miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy oraz pozostały obszar województwa, czyli strefa wielkopolska, do której należy gmina Bojanowo.

Główny cel przyjęty przez gminę Bojanowo to poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

Tabela 14. Realizacja zadań z zakresu ochrony powietrza.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Zmniejszenie strat energii cieplnej poprzez zabiegi termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych	gmina	Wymiana kotła na gazowy w Przedszkolu w Golinie Wielkiej oraz w Przedszkolu im. Misia Uszatka w Bojanowie	Wymiana ogrzewania na częściowo gazowe w Przedszkolu w Trzeboszu	Zadanie zrealizowane
2.	Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych m.in. wymiana kotłów węglowych na paliwo gazowe, biomasę, itd.	gmina	Dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i lokalach położonych na terenie Gminy Bojanowo Wymieniono 13 pieców, w tym: - 2 na biomasę, - 3 na ekogroszek, - 8 na gaz.	Dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i lokalach położonych na terenie Gminy Bojanowo Wymieniono 37 pieców, w tym: - 3 na biomasę, - 15 na gaz, - 19 na ekogroszek.	Zadanie zrealizowane

3.	Ograniczanie niskiej emisji ze źródeł mobilnych poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg	gmina	-	-	Zadanie niezrealizowane
		zarządcy dróg			
4.	Zwiększanie udziału źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym, tworzenie warunków do ich powstawania (np. budowa elektrowni wiatrowych, biogazowni rolniczych)	gmina	-	-	Zadanie realizowane w sposób ciągły

Ochrona powietrza – podsumowanie:

W obszarze interwencji „Ochrona powietrza” Gmina Bojanowo zrealizowała 2 zadania określone w przeszłości. Szczególnie istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są zadania mające na celu ograniczenie niskiej emisji, poprzez dofinansowywanie wymiany starych źródeł ciepła na nowe, wykazujące się większą efektywnością działania. W kolejnych latach zalecane byłoby dalsze wspieranie tego typu działań, a także dołożenie starań do zwiększenia udziału w bilansie energetycznym gminy energii dostarczonej ze źródeł odnawialnych, takich jak np. wiatr czy energia słoneczna. Jest to zgodne z polityką energetyczną państwa, i ze zobowiązaniami do zwiększenia energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym.

4.8 Ochrona przed hałasem

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Główny cel z zakresu ochrony przed hałasem przyjęty przez gminę Bojanowo to zapewnienie dobrego klimatu akustycznego.

Tabela 15. Realizacja zadań z zakresu ochrony przed hałasem.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Zapewnienie standardów akustycznych w środowisku na etapie planowania przestrzennego (lokalizacja terenów i obiektów wymagających ochrony akustycznej poza zasięgiem źródeł hałasu, szczególnie drogowego)	gmina	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Zadanie niezrealizowane
2.	Monitoring hałasu w środowisku	WIOŚ	Brak kontroli	Kontrola marketu DINO w m. Gołaszyn 69, 63-940 Bojanowo	<i>Zadanie zrealizowano</i>

Ochrona przed hałasem – podsumowanie:

W obszarze interwencji ochrona przed hałasem, gmina Bojanowo wyznaczyła na lata 2018-2019 dwa zadania, mające zapewnić dobry klimat akustyczny. Udało się zrealizować zadania z zakresu monitoringu hałasu w środowisku, realizowanego przez WIOŚ. Poprawy wymaga zapewnienie w przyszłości odpowiednich standardów akustycznych w środowisku, ale działania te należy prowadzić wspólnie z innymi podmiotami, jak np. Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu czy Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu.

4.9 Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839), do emitorów pól elektromagnetycznych, zalicza się:

- napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV i długości nie mniejszej niż 15 km;;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, z wyłączeniem radiolinii, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz, w których równoważna moc promieniowana izotropowo wyznaczona dla pojedynczej anteny wynosi nie mniej niż:
 - 2000 W, a miejsca dostępne dla ludności znajdują się w odległości nie większej niż 100 m od środka elektrycznego w osi głównej wiązki promieniowania tej anteny,
 - 5000 W, a miejsca dostępne dla ludności znajdują się w odległości nie większej niż 150 m od środka elektrycznego w osi głównej wiązki promieniowania tej anteny,
 - 10 000 W, a miejsca dostępne dla ludności znajdują się w odległości nie większej niż 200 m od środka elektrycznego w osi głównej wiązki promieniowania tej anteny,
 - 20 000 W
 - – przy czym równoważną moc promieniowaną izotropowo wyznacza się dla pojedynczej anteny także w przypadku, gdy na terenie tego samego zakładu lub obiektu jest realizowana lub została zrealizowana inna instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna lub radiolokacyjna;.

Cel przyjęty przez gminę Bojanowo z zakresu ochrony przed promieniowaniem to ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych na środowisko i zdrowie ludzi.

Tabela 16. Realizacja zadań z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Lokalizacja obiektów emitujących pola elektromagnetyczne w miejscach niedostępnych dla ludności (konieczność uwzględnienia w studium i MPZP)	Gmina	Stacje bazowe telefonii komórkowej są umiejscowione w miejscach niedostępnych dla ludności, jednak brak jest zapisów na ten temat w obecnym studium uwarunkowań, a dokument ten nie był aktualizowany		Zadanie zrealizowane
2.	Monitoring pól elektromagnetycznych	WIOŚ	Brak kontroli	Brak kontroli	Zadanie realizowane w sposób ciągły
3.	Edukacja dotycząca skali zagrożeń promieniowania elektromagnetycznego	gmina	-	-	Zadanie niezrealizowane
		Powiat	-	-	

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym – podsumowanie:

W ramach obszaru ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w gminie Bojanowo udało się zrealizować jedno zadanie. Gmina nie posiada monitoringu pól elektromagnetycznych, w latach 2018-2019 nie wykonano żadnej kontroli WIOŚ w tym zakresie w ramach Monitoringu Pól Elektromagnetycznych w województwie wielkopolskim.

Działaniem pożądanym z punktu widzenia długofalowego, jest rozpoczęcie edukacji na temat potencjalnych zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego, np. poprzez akcje informacyjne na terenie gminy w lokalnych mediach.

4.10 Zapobieganie poważnym awariom

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz. U. 2020, poz. 1219) definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi, środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Na terenie gminy Bojanowo nie stwierdzono wystąpienia Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) jak i Zakładów Dużego Ryzyka (ZDR).

Głównym celem z zakresu zapobiegania poważnym awariom w gminie Bojanowo jest zmniejszanie skutków ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

Tabela 17. Realizacja zadań z zakresu zapobieganiu poważnym awariom.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania	Formy realizacji zadania w 2018 roku	Formy realizacji zadania w 2019 roku	Stopień wykonania zadania
1.	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej dla lokalnej społeczności odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii	Gmina	Edukacja ciągła w szkołach	Edukacja ciągła w szkołach	<i>Zadanie zrealizowano</i>
		Powiat	Edukacja ciągła w szkołach	Edukacja ciągła w szkołach	
2.	Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa	Gmina	Zakup samochodu dla OSP Bojanowo		<i>Zadanie zrealizowano</i>
		Powiat	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	
		WIOŚ	Brak ZZR oraz ZDR na terenie gminy Bojanowo	Brak ZZR oraz ZDR na terenie gminy Bojanowo	
		Policja	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	

		Państwowa Straż Pożarna	Brak ZZR oraz ZDR na terenie gminy Bojanowo	Brak ZZR oraz ZDR na terenie gminy Bojanowo	
--	--	----------------------------	--	--	--

Zapobieganie poważnym awariom – podsumowanie

W latach 2018-2019 na terenie gminy Bojanowo udało się zrealizować 2 działania z zakresu interwencji zapobiegania poważnym awariom. Nie stwierdzono zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W tym czasie nie odnotowano na terenie gminy żadnych poważnych awarii przemysłowych. Edukacja w tym zakresie jest prowadzona w ramach edukacji szkolnej, teoretycznie przygotowując dzieci i młodzież na wypadek zajścia takowego incydentu w przyszłości.

5. ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawą monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska. W celu nadzoru nad realizacją opracowanego programu przyjęte zostały wskaźniki, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań - analiza tych wskaźników miała być podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć planowanych w Programie Ochrony Środowiska. Wybrane wskaźniki zostały przedstawione w tabeli 18.

Do analizy wskaźników monitorowania przyjęto stan na koniec roku 2017 – jako stan wyjściowy, oraz lata 2018– 2019 – jako zakres czasowy raportu z wykonania programu ochrony środowiska.

Tabela 18. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo na lata 2017 - 2019

Wskaźnik	Wartość wskaźnika		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba ludności [os.]	8 864	8 785	8 739
Poziom zanieczyszczenia powietrza według oceny rocznej [klasa jakości powietrza]	SO ₂ - A	SO ₂ - A	SO ₂ - A
	NO ₂ - A	NO ₂ - A	NO ₂ - A
	CO - A	CO - A	CO - A
	C ₆ H ₆ - A	C ₆ H ₆ - A	C ₆ H ₆ - A
	PM10 - C	PM10 - C	PM10 - C
	PM2,5 - C	PM2,5 - C	PM2,5 - A
	Pb - A	Pb - A	Pb - A
	As - A	As - A	As - A
	Cd - A	Cd - A	Cd - A
	Ni - A	Ni - A	Ni - A
	B(a)P - C	B(a)P - C	B(a)P - C
O ₃ – A (D2)	O ₃ – A (D2)	O ₃ – A (D2)	
Długość sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	48,2	48,4	48,4
Długość sieci kanalizacji sanitarnej [km]	75,5	75,6	75,6
Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	1 545	1 565	1 572
Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	1 637	1 647	1 653
Ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni [dam ³]	232,3	246,9	246,0
Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej [%]	94,4	94,4	94,4
Udział mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej [%]	82,8	83,1	83,1
Zużycie wody na jednego mieszkańca [m ³ /rok]	29,4	26,3	27,4

Wskaźnik	Wartość wskaźnika		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Ilość zmieszanych odpadów (20 03 01) przypadających ogółem na 1 mieszkańca zebranych w ciągu roku [kg]	313,41	329,67	348,11
Oczyszczalnie komunalne z podwyższonym usuwaniem biogenów	1	1	1
Lesistość w %	18,5	18,5	18,5
Liczba pomników przyrody [szt.]	8	8	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

6. Podsumowanie

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo obejmuje lata 2018-2019. Głównym celem opracowania jest analiza realizacji zadań, które zostały zaplanowane do wykonania w zakresie poprawy stanu środowiska na terenie gminy.

Raport opiera się o dane powszechnie dostępne, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny oraz dane uzyskane z instytucji zobowiązanych do udostępnienia informacji o środowisku.

Łączne koszty poniesione na zadania z zakresu ochrony środowiska ukształtowały się na poziomie ok. 687 542,77 zł. W latach 2018-2019 zrealizowano łącznie 34 zadania, które obejmowały 10 obszarów interwencji. Z związku z brakiem danych o konkretnych nakładach finansowych dla części zadań realizowanych w ramach obszarów interwencji, jest to z pewnością koszt zaniżony.

Tabela 19. Koszty realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2018-2019

Obszar interwencji	Liczba wykonanych zadań	Koszty poniesione w latach 2018-2019 [zł]
Edukacja ekologiczna	6	11 338,00
Ochrona przyrody i krajobrazu	4	400 000,00
Gospodarka zasobami wodnymi	7	250 000,00
Ochrona powierzchni gleby	3	b.d.
Ochrona środowiska wodnego	4	8 000,00
Gospodarka odpadami	4	18 204,77
Ochrona powietrza	2	b.d.
Ochrona przed hałasem	1	b.d.
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	1	b.d.
Zapobieganie poważnym awariom	2	b.d.
SUMA	34	687 542,77

Źródło: opracowanie własne

SPIS RYCIN:

Rysunek 1. Położenie gminy Bojanowo na tle województwa wielkopolskiego.	8
Rysunek 2. Miejscowości gminy Bojanowo.	9
Rysunek 3. Sieć wodociągowa na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019	11
Rysunek 4. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019	11
Rysunek 5. Sieć gazowa na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019.	12
Rysunek 6. Gmina Bojanowo na tle mezoregionów fizjograficznych.	14
Rysunek 7. Wykres klimatyczny dla gminy Bojanowo.	16
Rysunek 8. Sieć hydrograficzna i zlewnie na terenie gminy Bojanowo.	17
Rysunek 9. Gmina Bojanowo na tle JCWPd i GZWP.	18
Rysunek 10. Formy ochrony przyrody i obszary leśne w gminie Bojanowo.	21

SPIS TABEL:

Tabela 1. Wykaz stosowanych skrótów	4
Tabela 2. Liczba ludności gminy Bojanowo w latach 2017-2019.	9
Tabela 3. Stan ludności poszczególnych miejscowości w gminie Bojanowo.	10
Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2017-2019.	13
Tabela 5. Bezrobocie w gminie Bojanowo.....	13
Tabela 6. Struktura własnościowa lasów na terenie gminy Bojanowo w latach 2017-2019.....	20
Tabela 7. Zieleń urządzona na terenie gminy Bojanowo.	21
Tabela 8. Realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej.	24
Tabela 9. Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu.....	31
Tabela 10. Realizacja zadań z zakresu gospodarki zasobami wodnymi.	36
Tabela 11. Realizacja zadań z zakresu ochrony powierzchni gleby.....	42
Tabela 12. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska wodnego.	46
Tabela 13. Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami.....	50
Tabela 14. Realizacja zadań z zakresu ochrony powietrza.	54
Tabela 15. Realizacja zadań z zakresu ochrony przed hałasem.	58
Tabela 16. Realizacja zadań z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.	61
Tabela 17. Realizacja zadań z zakresu zapobieganiu poważnym awariom.....	64
Tabela 18. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo na lata 2017 - 2019.....	67
Tabela 19. Koszty realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2018-2019	69

UZASADNIENIE

Niniejszy „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo za lata 2018-2019” stanowi realizację obowiązku, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.), zgodnie z którym organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia radzie gminy.

"Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bojanowo na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020" podjęty został uchwałą Rady Gminy Bojanowo nr XXXIV/288/13 z dnia 18 grudnia 2013 r.

W przedmiotowym Raporcie zostały zebrane dane opisujące stan realizacji zadań określonych w harmonogramie działań na lata 2018-2019.